

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-10201/18-31

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako věcně příslušný orgán podle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a čl. 58 odst. 2 písm. i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) v řízení o porušení povinností podle nařízení (EU) 2016/679, vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl dne 18. prosince 2019 takto:

- I. Je prokázáno, že společnost [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE] jako správce osobních údajů fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona shromážděných z veřejných rejstříků, svým jednáním spočívajícím v tom, že při provozování webových stránek [REDAKCE] zpracovávala od blíže nezjištěné doby, minimálně do 6. září 2018, osobní údaje neurčeného počtu osob v rozsahu jméno, příjmení, IČO, místo podnikání, DIČ, číslo datové schránky, číslo bankovního účtu, informace o provozovaných živnostech, o historii podnikání a o platnosti registrace, u kterých došlo v důsledku zániku živnostenského oprávnění k jejich odstranění z veřejné části živnostenského rejstříku, a dále osobní údaje převzaté z živnostenského rejstříku, které neobsahuje registr ekonomických subjektů ARES, tedy v rozsahu DIČ, číslo bankovního účtu, informace o provozovaných živnostech a o historii podnikání,

porušila povinnost podle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnost zpracovávat osobní údaje na základě některého z právních titulů uvedených v písm. a) až f) tohoto ustanovení,

- II. za což se jí podle čl. 83 odst. 5 písm. a) nařízení (EU) 2016/679 ukládá

pokuta ve výši 50.000 Kč
(slovy padesát tisíc korun českých)

- III. a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč**,

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Řízení ve věci podezření z porušení povinnosti podle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 v souvislosti se zpracováním osobních údajů fyzických osob podnikajících prostřednictvím webových stránek [REDAKCE] bylo zahájeno příkazem Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), který byl účastníkovi řízení, společnosti [REDAKCE] doručen dne 17. prosince 2018. Podkladem pro zahájení řízení byl materiál shromážděný v rámci kontroly Úřadu sp. zn. UOOU-07543/18 provedené u účastníka řízení ve dnech 18. července 2018 až 26. října 2018. Proti uvedenému příkazu podal účastník řízení včas odpor, na základě kterého byl příkaz zrušen a pokračovalo správní řízení. Odpor následně účastník řízení doplnil svým vyjádřením ze dne 22. ledna 2019.

K aplikaci právních předpisů je nezbytné dodat, že dne 24. dubna 2019 nabytl účinnosti zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, který navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie, tj. nařízení (EU) 2016/679. Podle § 66 odst. 5 zákona č. 110/2019 Sb. se řízení zahájena podle zákona č. 101/2000 Sb., která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti nového zákona, dokončí podle zákona č. 101/2000 Sb. Proto správní orgán postupoval podle zákona č. 101/2000 Sb. a dle nařízení (EU) 2016/679.

Ze spisového materiálu shromážděného Úřadem vyplývá, že účastník řízení provozuje webovou stránku [REDAKCE], kde uživatelům umožňuje vyhledávat informace o právnických osobách a fyzických osobách podnikajících, které shromažďuje z veřejných rejstříků (obchodní rejstřík, živnostenský rejstřík, seznam datových schránek, registr plátců DPH, RÚIAN – seznam adresných míst). Primárním zdrojem těchto informací je informační systém ARES provozovaný Ministerstvem financí. Uživatelům umožňuje účastník řízení s ohledem na tematické zaměření svých webových stránek ([REDAKCE]) využívání této doplňkové služby pro účely jejich podnikání. Současně portál provozuje za účelem svých podnikatelských, resp. ekonomických zájmů.

U fyzických osob podnikajících dochází ke zpracování osobních údajů v rozsahu jméno, příjmení, IČO, místo podnikání, DIČ, číslo datové schránky, číslo bankovního účtu, informace o provozovaných živnostech, o historii podnikání a o platnosti registrace, přičemž k těmto údajům mohou uživatelé připojit také hodnocení dané osoby.

Účastník řízení za účelem využívání dat z veřejně dostupných rejstříků provedl dne 25. května 2018 tzv. posouzení souladu provozování webu [REDAKCE] s právní úpravou ochrany osobních údajů v rámci kterého vykonal tzv. balanční test a test slučitelnosti. V těchto testech dospěl k závěru, že ve vztahu ke zpracování osobních údajů ve veřejném rejstříku si subjekt údajů musí být vědom, že tyto údaje jsou na základě příslušných právních předpisů veřejné, a musí tedy očekávat, že k nim bude mít přístup široká veřejnost. Využívání údajů z veřejných rejstříků ve formě jejich dalšího zveřejnění má pak pro účastníka řízení pozitivní ekonomický dopad, jelikož webové stránky navštíví více uživatelů. Současně

je dle účastníka řízení dán i zájem veřejnosti na aktualizaci informací o podnikatelských subjektech, neboť prostřednictvím webového portálu [REDAKCE] lze odhalit již neaktuální informace a v důsledku toho vyžádat opravu i ve zdrojovém veřejném rejstříku. Ve vztahu k hodnocení podnikatelů účastník řízení dospěl k závěru, že tato služba je přínosem, jak pro uživatele z řad zákazníků, tak i pro podnikatele, kteří mohou prezentaci na webovém portálu [REDAKCE] vnímat jako reklamu.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že v rejstříku provozovaném účastníkem řízení se nacházely ke dni zahájení kontroly také osobní údaje živnostníků, jejichž živnostenské oprávnění již zaniklo a v důsledku toho došlo k jejich přeřazení do neveřejné části živnostenského rejstříku v souladu s § 60 odst. 3 písm. b) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Dne 13. července 2018 při zkoumání náhodně vybraného vzorku 130 osob, jejichž údaje nebyly k tomuto dni přístupné ve veřejné části živnostenského rejstříku, bylo zjištěno, že údaje všech těchto osob jsou nadále přístupné v rejstříku vedeném účastníkem řízení na jeho webových stránkách. K aktualizaci rejstříku prostřednictvím databáze ARES mělo dle vyjádření účastníka řízení docházet denně (v rozsahu 60.000 záznamů), přičemž aktualizované záznamy měly obsahovat také informaci o neaktuálnosti záznamu a mělo dojít k jeho promítnutí do rejstříku provozovaného účastníkem řízení.

V průběhu kontroly vedené pod sp. zn. UOOU-07543/18, na níž toto řízení navazovalo, účastník řízení sdělil, že ke dni 6. září 2018 odpovídá jím provozovaný rejstřík záznamům obsaženým v informačním systému ARES. Po opětovné kontrole referenčního vzorku dne 25. září 2018 bylo ovšem zjištěno, že opět obsahuje cca 70 % záznamů z neveřejné části rejstříku. V návaznosti na toto zjištění účastník řízení při ústním jednání uvedl, že prováděná aktualizace prostřednictvím databáze ARES umožňuje aktualizovat pouze omezený počet záznamů denně a dochází také k častým technickým výpadkům. Ve svém vyjádření ze dne 29. října 2018 účastník řízení uvedl, že provedl opětovnou prověrku aktualizace údajů. Ve vztahu k údajům přeřazeným do neveřejné části rejstříku uvedl, že tyto by měly být již z jeho rejstříku kompletně odstraněny. Opětovně proběhla kontrola referenčního vzorku dne 14. listopadu 2018, kdy byl zjištěn přetrvávající nesoulad v 8 % záznamů.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 22. ledna 2019 uvedl, že závadné jednání zjištěné v rámci kontroly vzal bezvýhradně na vědomí a učinil bezodkladně kroky směřující k jeho odstranění. Bezodkladně po zjištění nedostatků započal s časově a technicky náročnou a finančně nákladnou nápravou vytýkaného stavu, o čemž byl Úřad podrobně informován. Účastník řízení rovněž žádal Úřad o sdělení, bude-li z jeho strany opětovně zjištěn vytýkaný nesoulad, případně o sdělení údajů konkrétních fyzických osob, u kterých dochází k protiprávnímu jednání ze strany účastníka řízení, aby mohl provést okamžitou nápravu.

Dále účastník řízení uvedl, že dle zákona č. 455/1991 Sb. jsou osobní údaje opět zařazeny do veřejné části živnostenského rejstříku v případě, že podnikající fyzická osoba znovu získá živnostenské oprávnění. Do referenčního vzorku zkoumaného správním orgánem byly zařazeny podnikající fyzické osoby, které ukončily podnikání v období březen až duben 2013, aniž by správní orgán ověřil skutečnost, zda tyto fyzické osoby následně živnostenské oprávnění nezískaly. Z toho dovodil účastník řízení závěr, že minimálně ke dni 14. listopadu 2018 k porušení ze strany účastníka řízení nemuselo docházet. Účastník řízení současně uvedl, že eviduje několik desítek žádostí na výmaz osobních údajů měsíčně a všem oprávněným žádostem vyhověl. Současně předpokládá, že žádný podnět k výmazu nebo

stížnost na neprovedení výmazu Úřad neviduje; v případě že ano, žádá o sdělení konkrétního požadavku.

Následně se účastník řízení vyjádřil k výši uložené sankce, přičemž zdůraznil, že při jejím ukládání má správní orgán v souladu s čl. 83 odst. 2 písm. a) až k) nařízení (EU) 2016/679 přihlédnout k polehčujícím okolnostem. Zejména ke skutečnosti, že doposud nebyl Úřadem sankčně trestán, k míře jeho spolupráce, kterou poskytl v rámci kontroly, k implementaci nápravných opatření, k technickým a organizačně náročným opatřením zavedeným účastníkem řízení podle čl. 25 a 32 nařízení (EU) 2016/679, k postoji účastníka řízení k ochraně osobních údajů, k tomu, že se vytýkaného jednání nedopustil úmyslně a nevznikl mu v jeho důsledku žádný prospěch. Současně má pak správní orgán přihlédnout ke skutečnosti, že zdrojem a původem osobních údajů fyzických osob podnikajících byl výlučně ARES a portál datových schránek, jejichž obsah je zveřejňován jako tzv. otevřená data, přičemž tento systém a portál neumožňuje hromadnou aktualizaci na denní bázi. V této souvislosti odkázal účastník řízení na stanovisko Úřadu ze dne 21. září 2018 (Kontrola automaticky neznamená udělení pokuty) zveřejněné prostřednictvím webových stránek Úřadu a na počet sankcí udělených do současné doby Úřadem podle nařízení (EU) 2016/679.

K otázce zpracování DIČ podnikajících fyzických osob, které je tvořeno rodným číslem, pak účastník řízení obecně uvádí, že se jedná o problematiku přesahující rozsah řízení. Jak účastník řízení, tak správní orgán tuto konstrukci zákonodárce považuje za nevhodnou. Jedná se však o systémové pochybení, které je mu kladeno k tíži, přičemž stejným systémovým pochybením je zatížen sám právní řád.

Správní orgán vydal v dané věci dne 28. ledna 2019 rozhodnutí čj. UOOU-10201/18-9, kterým uložil účastníku řízení sankci ve výši 50.000 Kč za porušení povinnosti stanovené v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679. Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení rozklad doručený Úřadu dne 11. února 2019, který dne 22. února 2019 doplnil odůvodněním.

V podaném rozkladu účastník řízení z velké části opakoval své argumenty uvedené již v odporu proti příkazu, jako např. odepření práva seznámit se s celým spisem, kdy tvrdí, že mu bylo odepřeno právo seznámit se se vzorkem 130 osob, jejichž živnostenské oprávnění již zaniklo, byly přeřazeny do neveřejné části rejstříku, a tudíž neměly být vedeny ani na webových stránkách účastníka řízení. Dle vyjádření účastníka řízení, mu nebyla dána k dispozici skutková zjištění správního orgánu, aby mohl případně poukázat na jejich nesprávnost nebo aby navrhl jejich doplnění. Tím pádem mělo být účastníku řízení odepřeno uplatnit jeho procesní práva ve správním řízení podle správního řádu. Následně se účastník řízení ve svém vyjádření zabýval podrobným vysvětlením. Závěry učiněné kontrolou vzal bezvýhradně na vědomí, akceptoval je a bezodkladně podnikl kroky směřující k nápravě. Během kontroly poskytl veškerou součinnost. Též žádal Úřad, zjistí-li v dané věci další nesoulad, aby ho o tomto informoval a mohl tak případná dílčí pochybení napravit.

Dále v odůvodnění rozkladu opětovně uvedl, že žádal Úřad o sdělení údajů konkrétních osob, které byly vzaty jako referenční vzorek, aby mohl efektivně učinit nápravu, přičemž mu nebylo vyhověno. V rámci kontroly byly provedeny dílčí kontroly (dne 13. července 2018, 26. září 2019 a 14. listopadu 2018) nápravy protiprávního stavu, ze kterých vyplývá klesající tendence nesprávně uveřejněných osobních údajů. K tomuto současně doplňuje, že v rámci kontroly byly prověřovány fyzické osoby podnikající, které v období březen až duben 2013 svoji činnost ukončily, přitom pokud taková osoba následně znovu získá živnostenské

oprávnění, přesune se z neveřejné části rejstříku do veřejné, přičemž tuto skutečnost Úřad nevezal v potaz a neověřil ji. Z tohoto vyplývá závěr, že minimálně ke dni 14. listopadu 2018 k jednání, které je účastníku řízení kladeno k tíži, docházet nemuselo.

Účastník řízení dále ve svém zdůvodnění rozkladu uvádí, že mu jsou měsíčně doručeny desítky žádostí o výmaz a všem oprávněným žádostem vyhoví. Následně se účastník řízení vyjádřil k udělení sankci, kdy se domnívá, že ne za každé porušení musí být hned pokutován. Nejprve by měl být upozorněn na protiprávní jednání a nařízena náprava, příp. uděleno napomenutí. Účastník řízení v odůvodnění vyjmenoval všechny okolnosti, ke kterým mělo být přihlédnuto, jako např. že se jednalo o nedbalostní porušení právních předpisů, že spolupracoval s Úřadem, že zavedl technická a organizační opatření nebo že mu nevznikl v důsledku zpracování ani žádný finanční či jiný prospěch. Proto účastník řízení navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a řízení zastavit, příp. rozhodnutí změnit tak, že účastníkovi řízení bude namísto finanční sankce uloženo pouze napomenutí.

Rozhodnutím předsedkyně Úřadu čj. UOOU-10201/18-22 ze dne 12. září 2019 bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání.

Ve svém rozhodnutí se předsedkyně Úřadu nejdříve vypořádala s námitkami účastníka řízení, které byly obsaženy v podaném rozkladu. Ohledně nemožnosti seznámit se s celým spisem, odvolací orgán konstatoval, že měl účastník řízení po celou dobu řízení možnost uplatňovat svá práva, jako např. vyjadřovat se ke všem skutečnostem, o čemž byl náležitě poučen. K tomu odvolací orgán doplňuje, že součástí spisového materiálu byly i výtisky všech záznamů o fyzických osobách podnikajících, které byly v rámci kontroly prověřeny, proto je evidentní, že argument účastníka řízení o nemožnosti seznámit se s celým spisem, není založen na pravdě.

Dále odvolací orgán shledal závěr orgánu prvního stupně spočívajícího v absenci právního titulu dle čl. 6 odst. 1 písm. a) až f) nařízení (EU) 2016/679 u zpracování osobních údajů fyzických osob podnikajících, přestože u nich došlo k zániku živnostenského oprávnění a přesunu do neveřejné části živnostenského rejstříku, nesprávným. Naopak je odvolací orgán toho názoru, že právní titul podle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 nelze uplatnit u žádného dotčeného subjektu, protože není naplněna podmínka nezbytnosti takového zpracování a ani při balančním testu nepřeváží oprávněné zájmy správce nebo třetí strany nad zájmy nebo základními právy a svobodami subjektů údajů vyžadujícími ochranu osobních údajů. Účastník řízení uvádí, že primárním zdrojem informací je informační systém ARES, přičemž tato webová aplikace uváděné informace přebírá ze zdrojových rejstříků, v našem případě se jedná o živnostenský rejstřík. Zde je důležité ustanovení § 60 odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, dle kterého vydává živnostenský úřad na žádost z veřejné části živnostenského rejstříku sestavu v listinné nebo elektronické podobě, jejímž obsahem mohou být pouze základní identifikační údaje o podnikateli, ... Tuto sestavu žadatel nesmí zveřejnit ani poskytnout třetí osobě. Dle odvolacího orgánu je evidentní, že další hromadné „překlápění“ údajů ze živnostenského rejstříku zcela popírá smysl uvedeného ustanovení. K tomu je třeba zdůraznit, že v případě živnostenského rejstříku se nejedná o tzv. otevřená data, k jejichž dalšímu šíření by byli jejich uživatelé oprávněni, neboť tyto údaje nejsou uvedeny v příloze nařízení vlády č. 425/2016 Sb., o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data. Proto odvolací orgán uložil úkol

správním orgánu prvního stupně zohlednit diferencovaný charakter údajů v systému ARES z hlediska jejich klasifikace jako otevřených dat a případně z toho vyvodit závěry.

Předsedkyně Úřadu se následně ve svém rozhodnutí zabývala předvídatelností zpracování osobních údajů ve smyslu recitálu č. 50 nařízení (EU) 2016/679 a dále uloženou sankcí. Veřejnost určitých údajů nezakládá oprávnění k jejich dalšímu neomezenému zpracování. Fyzické osoby podnikající tak nemohou předvídat, že jejich osobní údaje uvedené ve veřejných rejstřících budou dále zveřejňovány na internetu neomezeným počtem správců. Ohledně sankce pak odvolací orgán uvedl, že vzhledem k výše uvedenému není možné uložit pouze napomenutí namísto pokuty, přičemž její výše je přiměřená vzhledem k opakovanému konstatování pochybení účastníka řízení. Přestože bude nutné, aby správní orgán prvního stupně vymezil znovu rozsah deliktního jednání, výše pokuty by měla zůstat zachována. Upuštění od uložení sankce nebo zastavení řízení nepřipadá dle odvolacího orgánu v úvahu, neboť si měl být účastník řízení jako správce vědom svých povinností po celou dobu, po kterou zpracování prováděl, a to minimálně ve vztahu ke zpracování osobních údajů podnikatelů, u kterých již uplynula lhůta čtyř let od zániku posledního živnostenského oprávnění. Na závěr je podle odvolacího orgánu důležité zdůraznit, že byl účastník řízení sankcionován za systémové pochybení.

Správní orgán poté poslal účastníku řízení výzvu k seznámení se s podklady pro rozhodnutí čj. UOOU-10201/18-25 ze dne 21. října 2019, na základě které se zástupci účastníka řízení dostavili dne 5. listopadu 2019, aby nahlédli do spisu. Dne 14. listopadu byla Úřadu doručena žádost účastníka řízení týkající se opakovaného nahlédnutí do spisu a seznámení se s návrhem rozhodnutí, aby mohl následně řádně uplatnit svá procesní práva, jako např. vyjádřit svůj nesouhlasný postoj s některými chybnými závěry předsedkyně Úřadu. V souvislosti s touto žádostí bylo účastníku řízení zasláno dne 20. listopadu 2019 sdělení čj. UOOU-10201/18-29, ve kterém byl informován, že správní orgán bude při vydání rozhodnutí vycházet pouze ze spisového materiálu, který je účastníku řízení znám (z nahlédnutí do spisu dne 5. listopadu 2019), ale pokud se chce ještě vyjádřit k rozhodnutí předsedkyně Úřadu, poskytuje mu správní orgán lhůtu 10 dnů od doručení tohoto sdělení.

Dne 2. prosince 2019 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, ve kterém uvedl, že nesouhlasí s právními závěry o absenci právního základu ve věci zpracování osobních údajů z veřejně dostupných zdrojů, neboť oprávněnost zpracování vyplývá z čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 ve spojení se směrnicí Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (dále jen „Směrnice“), z nařízení vlády č. 425/2016 Sb., o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data (dále jen „Seznam“ nebo „Vládní nařízení“) a ze zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěrenských fondů (dále jen „ZVR-PO/FO“). Pokud jde o Směrnici, pak dle recitálu 16 jsou otevřená data chápána jako označení dat v otevřených formátech, jež může kdokoli volně používat, opakovaně používat a sdílet pro jakékoli účely. Členské státy EU by dle Směrnice měly svou politikou podpořit širokou dostupnost a opakované použití informací veřejného sektoru pro soukromé nebo komerční účely s minimálními či žádnými právními, technickými a finančními omezeními a napomáhat oběhu informací nejen pro hospodářské subjekty, ale primárně také pro veřejnost, jelikož zpracování otevřených dat může hrát důležitou úlohu při podpoře společenské angažovanosti a podpoře vývoje nových služeb založených na nových způsobech kombinování a využití těchto informací. Dále dle § 1 odst. 2 ZVR-PO/FO se

veřejnými rejstříky rozumí spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík a rejstřík obecně prospěšných společností.

Účastník řízení k názoru Úřadu, že se nejedná o otevřená data, protože nejsou obsažena v Seznamu, uvádí nesouhlasné stanovisko, neboť Úřad nevzal do úvahy skutečnost, že dle § 42 písm. b) ZVR-PO/FO se do obchodního rejstříku zapisují mj. fyzické osoby, které jsou podnikateli, a také další osoby, stanoví-li povinnost jejich zápisu zákon, tudíž jinými slovy osoby, jejichž osobní údaje jsou vedeny v živnostenském rejstříku. Jsou-li osobní údaje obsaženy v živnostenském rejstříku zapovězeny k dalšímu zpracování tak, jak uvádí Úřad, pak nebyl dostatečně posouzen Seznam, který opravňuje fyzické a právnické osoby k dalšímu zpracování veřejně dostupných dat.

Dále účastník řízení ve svém vyjádření uvádí, že závěry o propojenosti obchodního a živnostenského rejstříku lze dovozovat také z § 60 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, který stanoví, že živnostenský rejstřík je informačním systémem veřejné správy vedeným v elektronické podobě, ve které jsou evidovány údaje uvedené v odst. 2 a údaje statistického a evidenčního charakteru související s provozováním živnosti. Za tímto účelem jsou přebírány informace a údaje z jiných informačních systémů a registrů. Pokud je Úřad toho názoru, že další hromadné zveřejňování osobních údajů ze živnostenského rejstříku na internetu zcela popírá smysl § 60 odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., pak lze odkázat na důvodovou zprávu k zákonu č. 289/2017 Sb., změna živnostenského zákona a zákona o správních poplatcích, která příslušné ustanovení § 60 odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb. s účinností od 29. září 2017 změnila a dle které se tak vyhovuje požadavkům Úřadu, které vychází jak ze stížností podnikatelské veřejnosti na neomezené zpřístupňování jejich identifikačních údajů prostřednictvím soukromých databází, tak rozsudku Evropského soudního dvora Google vs. Costeja, ze kterého plyne, že zatímco zveřejnění ve veřejné databázi jsou lidé povinni strpět, pro evidence v soukromých rejstřících, které nemají v zákoně jasně specifikovaný právní důvod pro další využívání údajů, platí základní princip evropské ochrany osobních údajů, že k takovému dalšímu zpracování osobních údajů musí správce získat předem souhlas. Požadavek Úřadu, kterým byl novelizován živnostenský zákon, neodpovídá Směrnici a Vládnímu nařízení a koliduje tak s právními předpisy vyšší právní síly. Pokud Úřad odkazuje na § 60 odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb. a tvrdí, že smyslem je ochrana osobních údajů podnikatelů, pak je tvrzení Úřadu v protikladu s důvodovou zprávou, se kterou lze plně souhlasit. A jelikož živnostenský rejstřík není soukromou evidencí, ale veřejnou, názor Úřadu koliduje nejen s důvodovou zprávou, ale také smyslem ochrany osobních údajů. Změna živnostenského zákona v tomto ohledu evidentně neměřila na zpracování osobních údajů v soukromých databázích, ale z neopodstatněných důvodů přímo na veřejnou databázi, kterou živnostenský rejstřík je, ačkoliv je tak ospravedlňována.

Dále se účastník řízení zabýval názorem Úřadu ohledně toho, že sestavu, kterou na žádost vydá živnostenský úřad, nesmí žadatel zveřejnit ani poskytnout třetí osobě. Pokud jde o sestavu, má se za to, že kromě výpisů a potvrzení může živnostenský úřad na základě žádosti vyhotovit též sestavu, ve které jsou uvedeny taxativně zákonem stanovené údaje. Lze tak poskytnout např. údaje o podnikatelích, kteří mají sídlo v určité obci, kteří mají určitý předmět podnikání. Živnostenský úřad může takto na základě žádosti a zaplacení poplatku poskytnout údaje o všech podnikatelích vedených v živnostenském rejstříku. Smyslem citovaného znění je tak ochrana sestavy, která by byla specifická dle požadavku žadatele a měla tak přidanou hodnotu oproti datům zveřejněným v živnostenském rejstříku formou dálkového přístupu.

Z výše uvedeného je dle účastníka řízení zřejmé, že osobní údaje obsažené v živnostenském rejstříku jsou údaji, které lze zpracovávat ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 ve spojení se Směrnicí, Vládním nařízením a ZVR-PO/FO.

Dále se účastník řízení vyjádřil k podmínce nezbytnosti, ke které odkázal na rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Heinz Huber vs. Spolková republika Německo. Zde soud shledal, že pojem nezbytnost nemůže mít rozdílný obsah v jednotlivých členských státech. Účastník řízení má za to, že pokud byla státy Evropské unie přijata Směrnice za účelem volného a opakovaného používání a sdílení dat pro jakékoli účely, pak nelze mít odlišný právní názor na zpracování osobních údajů z veřejně dostupných zdrojů, než státy Evropské unie a český zákonodárce, který při přijímání právních předpisů měl a musí zohlednit nezbytnost zpřístupnění dat, a rozhodl-li se, že open data lze zpracovávat, pak má účastník řízení za to, že vytýkaná podmínka nezbytnosti v rozhodnutí Úřadu je irelevantní.

Následně účastník řízení shrnul účel zpřístupnění dat veřejného sektoru citací z tiskové zprávy ze dne 6. června 2019 z internetové adresy www.consilium.europa.eu: *„EU zpřístupňuje množství dat, která jsou v držení veřejného sektoru, pro snadnější opakované použití v podobě surového materiálu pro umělou inteligenci, technologii blockchain a jiné pokročilé digitální technologie. Rada dnes přijala nová pravidla týkající se otevřených dat a opakovaného použití dat veřejného sektoru. To podpoří ekonomiku EU založenou na datech, přispěje k rozvoji společnosti založené na údajích a podpoří růst a vytváření pracovních míst ve všech hospodářských odvětvích.“* Dle názoru účastníka řízení není v pravomoci Úřadu, aby posuzoval, zda další zpřístupňování již zpřístupněných osobních údajů je v konkrétním případě ekonomicky přínosné či nikoliv, neboť v souladu s cíli Evropské unie zde postačuje možnost takové ekonomické přínosnosti. Pro posouzení, zda převažuje zájem na dalším zpracování údajů, účastník řízení uvádí, že Úřad ve svém rozhodnutí nezohlednil § 4b odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. s důrazem na poslední větu ustanovení, protože se tímto nezabýval a nevypořádal se tak s vyvratitelnou domněnkou vyplývající z tohoto ustanovení, které reflektuje požadavky vyplývající ze Směrnice. Účastník řízení je přesvědčen, že oprávněný zájem na zpracování výrazně převažuje jednotlivé zájmy subjektů údajů, nezasahuje do jejich soukromí, přičemž toto je pečlivě pravidelně posuzováno ještě před účinností nařízení (EU) 2016/679 a závěry byly též promítnuty do balančního testu.

Dále účastník řízení ve věci předvídatelnosti odkazuje na § 4b odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., Směrnicí, Vládní nařízením a ZVR-PO/FO, ze kterých plyne, že subjekty mohou mít očekávání, že s jejich veřejně dostupnými daty může být nakládáno. Opačný názor, prosazovaný Úřadem, mohlo vzbudit u veřejnosti nevhodně implementované ustanovení § 60 odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., které bylo do zákona vloženo na základě požadavku Úřadu. Účastník řízení vnímá toto ustanovení v rozporu s právními normami obsaženými v zákoně č. 106/1999 Sb., Směrnicí, Vládním nařízením a ZVR-PO/FO. V případě konfliktu je třeba aplikovat právní principy, jako jsou „pozdější zákon ruší dřívější“ nebo „právní norma obsažená v předpisu vyšší právní síly má přednost před normou obsaženou v předpisu nižší právní síly“. Pokud Úřad tvrdí, že účastník řízení v balančním testu dospěl k závěru, že podnikatelé budou předmětné zpracování považovat za výhodné, aniž by účastník řízení zohlednil zvolený mechanismus hodnocení, který může vést k poškození podnikatele, účastník řízení uvádí, že Úřad neprokázal možné porušení zákona spočívající v poškozování podnikatele a nezdůvodnil, v čem by měl být podnikatel poškozen, nevypořádal se s balančním testem a nevzal v úvahu § 4b odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb.

Z výše uvedených důvodů se účastník neztotožňuje se závěry odvolacího orgánu, neboť Úřad neposoudil řádně a dostatečně ve světle právních předpisů, zejména § 4b odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., Směrnice, Vládního nařízení a ZVR-PO/FO, právní základ a oprávnění zpracovávat osobní údaje z veřejně dostupných zdrojů.

K předmětu řízení lze konstatovat, že dle čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679 se osobním údajem rozumí veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby. Informace, které zpracovává účastník řízení o fyzických osobách podnikajících v souvislosti s provozováním svého rejstříku, v rozsahu jméno, příjmení, IČO, místo podnikání, DIČ, číslo datové schránky, číslo bankovního účtu, informace o provozovaných živnostech, o historii podnikání a o platnosti registrace, jsou osobními údaji ve smyslu čl. 4 bod 1 nařízení (EU) 2016/679, neboť se jedná o informace o identifikovaných osobách.

K číslu bankovního účtu správní orgán odkazuje na odbornou literaturu (Kučerová, A., Nováková, L., Foldová, V., Nonneman, F., Pospíšil, D. Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012 s. 51.), která uvádí: „...*nicméně osobním údajem mohou být i informace odlišného charakteru, nezávislé na osobnosti jedince, např. rodné číslo nebo číslo bankovního účtu.*“ Číslo bankovního účtu by bylo osobním údajem pouze ve vztahu k fyzickým osobám či k fyzickým osobám podnikajícím a příslušníkům svobodných povolání.

K daňovému identifikačnímu číslu fyzických osob podnikajících správní orgán uvádí, že se jedná o složeninu zkratky CZ a rodného čísla dané fyzické osoby podnikající, tedy zcela jistě jde o osobní údaj daného subjektu údajů.

Dle čl. 4 bodu 2 nařízení (EU) 2016/679 se zpracováním rozumí jakákoliv operace nebo soubor operací, které jsou prováděny s osobními údaji nebo soubory osobních údajů pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení. Účastník řízení shromažďuje osobní údaje o fyzických osobách podnikajících, uchovává je, umožňuje jejich vyhledávání a přiřazuje k nim případná hodnocení uživatelů; provádí tedy zpracování osobních údajů.

Dle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 se správcem rozumí fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů; jsou-li účely a prostředky tohoto zpracování určeny právem Unie či členského státu, může toto právo určit dotčeného správce nebo zvláštní kritéria pro jeho určení. Dle těchto kritérií je účastník řízení v postavení správce osobních údajů, protože určil účel (provozování webových stránek a rejstříku pro potřeby svých uživatelů a rovněž pro svůj podnikatelský a ekonomický profit) a prostředky (automatizovaně za pomoci elektronických prostředků) předmětného zpracování osobních údajů.

Nejdříve je třeba celou skupinu zveřejněných údajů rozdělit do dvou podskupin. Tím správní orgán znovu posoudí a vymezí rozsah protiprávního jednání, ostatně jak mu též uložil odvolací orgán ve svém rozhodnutí. První z nich jsou data, která jsou ministerstvem financí uveřejněna v informačním systému ARES. Tento informační zdroj uvedl účastník řízení jako ten hlavní, ze kterého čerpal data.

Ministerstvo financí, v souladu s nařízením vlády č. 425/2016 Sb., o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data, zveřejňuje informace o osobách zapsaných v České republice ve veřejných rejstřících podle § 7 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, a to v rozsahu: jméno, den vzniku právnické osoby, den jejího zrušení s uvedením právního důvodu a den jejího zániku, sídlo, adresu místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, identifikační číslo osoby, bylo-li jí přiděleno, účel nebo předmět činnosti, jméno, adresu sídla nebo místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, každého člena statutárního orgánu spolu s uvedením způsobu, jakým právnickou osobu zastupuje, a den vzniku a zániku výkonu funkce, členství v právnické osobě a její jméno, je-li členem právnické osoby, členství v orgánu právnické osoby a její jméno, je-li členem orgánu právnické osoby, označení rejstříku, ve kterém je osoba zapsána. Veřejnými rejstříky právnických a fyzických osob se podle § 1 tohoto zákona rozumí spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík a rejstřík obecně prospěšných společností. K tomuto správní orgán uvádí, že informační systém ARES je součástí veřejného rejstříku, protože se jedná o registr ekonomických subjektů, a proto patří i mezi seznamy informací zveřejňovaných jako otevřená data.

Zákon č. 106/1999 Sb. v § 3 definuje otevřená data jako informace zveřejňované způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném a strojově čitelném formátu, jejichž způsob ani účel následného využití není omezen a které jsou evidovány v národním katalogu otevřených dat (nařízení vlády č. 425/2016 Sb.). Dalším důležitým ustanovením daného předpisu je § 4b a jeho poslední věta: *„Má se za to, že před dalším zpracováním otevřených dat nemají přednost oprávněné zájmy nebo práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů“*. Tato věta byla do znění § 4b zákona č. 106/1999 Sb. vložena zákonem č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů, jehož cílem bylo zajistit konformitu s evropským právním předpisem – nařízením (EU) 2016/679. Jedná se o vyvratitelnou právní domněnku, tj. domněnku, která v tomto konkrétním případě presumuje, že další zpracování open dat je umožněno, neboť práva a oprávněné zájmy subjektů údajů nemají v daném případě přednost až do okamžiku, kdy je prokázán opak. Zákon nám tak vlastně říká, že v předem určených veřejných rejstřících, tj. v rejstřících, které jsou označeny jako open data, jsou sice uvedeny osobní údaje subjektů údajů, nicméně zásady materiální a formální publicity z důvodu veřejného zájmu zcela záměrně oslabují pozici subjektů údajů. Dá se tak předpokládat, že každý subjekt, který se nachází ve veřejných rejstřících v režimu open dat, o zveřejnění ví a je s tímto zásahem do svého soukromí ztotožněn. Dle názoru Úřadu by např. práva a oprávněné zájmy subjektů údajů v režimu open dat měly přednost před dalším zpracováním v situaci, kdy by jediným účelem takového zpracování bylo tyto subjekty údajů difamovat či jiným způsobem poškodit.

Ministerstvo financí, odbor informatiky, na svých webových stránkách uvádí k informačnímu systému ARES následující. Účelem www aplikace ARES ministerstva financí je souhrnně zpřístupnit údaje z informačních systémů pro vedení registrů a evidencí veřejné správy

o ekonomických subjektech. ARES přehledně zpřístupňuje údaje, přebírané ze zdrojových registrů do databáze ARES a současně umožňuje přímé přepnutí do www aplikací orgánů veřejné správy, které příslušné informační systémy provozují, pokud tyto aplikace již existují. Všechny údaje, které ARES zpřístupňuje, mají pouze informativní charakter a nemají charakter úřední listiny. Jejich výpis (prostřednictvím ARES) proto nemůže být použit jako průkazní materiál pro úřední jednání. Vzhledem k charakteru aplikace ARES nenese ministerstvo financí odpovědnost za aktuálnost a úplnost údajů z databáze ARES ani za nepřetržitý provoz www aplikací pro zpřístupnění údajů z informačních systémů zdrojových registrů ani za korektnost a aktuálnost jimi zpřístupňovaných informací. Ministerstvo financí neodpovídá za případné škody způsobené použitím údajů získaných prostřednictvím aplikace ARES. Účelem provozování aplikace je poskytnout rychlé a obecně dostupné informace o jednotlivých subjektech. K tomuto účelu není pro běžného uživatele přístup k aplikaci ARES omezen.

K výše uvedenému správní orgán shrnuje, že informační systém ARES je veden v seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data obsažený v nařízení vlády č. 425/2016 Sb., a to konkrétně pod bodem 14. Proto má účastník řízení možnost taková data zpracovávat a svědčí mu pro takové zpracování právní titul ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679, přičemž však bude muset provést balanční test, a to i za situace, kdy zákon č. 106/1999 Sb. takové zpracování předvídá. Součástí balančního testu bude i právní domněnka upravená v § 4b odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., který říká, že povinné subjekty zveřejňují informace obsažené v jimi vedených nebo spravovaných registrech, evidencích, seznamech nebo rejstřících, které jsou na základě zákona každému přístupné a které lze využít při podnikání nebo jiné výdělečné činnosti, ke studijním nebo vědeckým účelům anebo při veřejné kontrole povinných subjektů, jako otevřená data. Poslední věta daného ustanovení stanovuje, že se má za to, že před dalším zpracováním otevřených dat nemají přednost oprávněné zájmy nebo práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů. Z tohoto ustanovení vyplývá možnost použít informace ze seznamů právním předpisem stanovených jako otevřená data k dalšímu užití, a to i za účelem podnikatelské činnosti nebo jiné výdělečné činnosti. V našem případě budou do této skupiny spadat právě osobní údaje obsažené v informačním systému ARES. Proto bude v souladu se zákonem zpracování osobních údajů v rozsahu jméno a příjmení nebo obchodní firma, právní forma, datum vzniku, IČO, adresa sídla, příslušný úřad (ZÚJ) a klasifikace provozovaných ekonomických činností, ale samozřejmě s důrazem na aktuálnost těchto údajů. Přesto každé takové zpracování se bude řídit právními předpisy, mj. nařízením (EU) 2016/679 a každý správce musí tak před započítím zpracování stanovit účel a prostředky zpracování otevřených dat a dodržovat další povinnosti, které na něj jako na správce dopadají (povinnost zpracovávat pouze přesné osobní údaje, plnit informační povinnost, umožnit subjektům údajů výkon jejich práv – právo být zapomenut, právo na námitku, právo na přístup k osobním údajům a další).

Vzhledem k tomu, že jsou výše uvedené údaje obsaženy i v živnostenském rejstříku, nelze je zpracovávat v případě, že fyzická osoba podnikající byla v důsledku ukončení živnostenského oprávnění přesunuta do neveřejné části živnostenského rejstříku. Správce má vždy povinnost vyhodnotit všechny okolnosti zamýšleného zpracování ještě před jeho samotným započítím. To, že zvolil systém, který neumožňuje provedení kompletní aktualizace na základě denní báze, která by byla pro provoz webových stránek účastníka řízení nezbytná a vyloučila by tak neoprávněné zpracování fyzických osob podnikajících, které byly přesunuty do neveřejné

části živnostenského rejstříku, je pouze důsledkem nedostatečného vyhodnocení všech možných dopadů zamýšleného zpracování ze strany účastníka řízení a jde k jeho tíži.

Druhým hlavním zdrojem, ze kterého účastník řízení překlápí údaje do své databáze, je živnostenský rejstřík, což je zřejmé při porovnání údajů obsažených v jednotlivých systémech, kdy oproti informačnímu systému ARES jsou využívány údaje ze živnostenského rejstříku, a to DIČ, informace o provozovaných živnostech a o historii podnikání. K číslu datové schránky správní orgán uvádí, že ho nezapočítal do rozsahu porušení zpracování osobních údajů, protože jde o údaj obsažený v seznamu fyzických osob, podnikajících fyzických osob, právnických osob a orgánů veřejné moci, které mají zřízení a zpřístupněnu datovou schránku podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který je veden pod bodem č. 13 v seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data.

Podle § 60 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb. je živnostenský rejstřík informačním systémem veřejné správy vedeným v elektronické podobě, ve kterém jsou evidovány údaje o podnikatelích (fyzických i právnických osobách). V odst. 2 citovaného ustanovení je pak taxativně definován rozsah informací (osobních údajů), které se k podnikateli do živnostenského rejstříku zapisují. Živnostenský rejstřík je podle § 60 odst. 3 živnostenského zákona veřejným seznamem, a to v části tvořené údaji uvedenými v odst. 2 citovaného ustanovení, s výjimkou výslovně uvedených informací. Ve veřejné části živnostenského rejstříku nejsou dále uváděny údaje podnikatelů, u nichž již uplynuly 4 roky ode dne zániku posledního živnostenského oprávnění. Tyto údaje jsou převedeny z veřejné části živnostenského rejstříku do části neveřejné.

Nad rámec výše uvedeného, avšak pro komplexní zhodnocení právního stavu zmiňuje správní orgán i obsah § 60 odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., podle kterého na žádost vydá živnostenský úřad z veřejné části živnostenského rejstříku sestavu v listinné nebo elektronické podobě, jejímž obsahem mohou být pouze základní identifikační údaje o podnikateli, a to jméno, příjmení, nebo obchodní firma, popřípadě název, adresa sídla a identifikační číslo osoby, a dále, pokud to žadatel požaduje, předmět podnikání a umístění provozovny. Sestava obsahuje údaje platné ke dni zpracování sestavy. Tuto sestavu žadatel nesmí zveřejnit ani poskytnout třetí osobě.

Živnostenský rejstřík není uveden v seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data, a proto pro něj neplatí neomezené překlápění do nově vytvořených databází. Účastník řízení nemůže osobní údaje v rámci celého živnostenského rejstříku zpracovávat formou jejich zveřejnění na svých webových stránkách tzv. překlopením, a dovolávat se právního titulu oprávněného zájmu dle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679. Jediným akceptovatelným právním titulem pro takovéto zpracování by eventuálně mohl být právní titul dle čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, tedy souhlas subjektů údajů splňující požadavky stanovené tímto nařízením, ale vzhledem k obrovskému rozsahu subjektů údajů je získání právního titulu pro účastníka řízení nemožné. Proto je zveřejnění těchto údajů, tj. údajů, které se nekryjí s údaji uvedenými v informačním systému ARES, nezákonné.

Vzhledem k výše uvedenému je již zcela nepodstatné provádět balanční test, protože ten je potřebný pouze u využití právního titulu podle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679.

Na okraj správní orgán konstatuje k přínosu databáze účastníka řízení, že lze mít podstatné pochyby o jejím stoprocentním využití, protože není zajištěna, jak ostatně zjistila i kontrola, úplná aktuálnost údajů, čímž postrádá smysl oprávněný zájem veřejnosti na informace o podnikání konkrétních osob, protože ta určitě nemá zájem na získání informací, které neodpovídají skutečnému stavu. K omezenému přínosu databáze účastníka řízení přispívá i fakt, že subjekt údajů může požádat o výmaz z tohoto seznamu. Jak bylo již řečeno, subjekty mají povinnost strpět zveřejnění ve veřejném zákonem zřízeném rejstříku. V soukromé databázi jim však náleží všechna práva daná jim nařízením (EU) 2016/679, tedy i právo na výmaz upravené v čl. 17 ve spojení s čl. 21 odst. 1 tohoto nařízení. Pokud k takovým případům dojde, stane se databáze neúplnou a tím i postrádající funkci plně informovat její uživatele.

Správní orgán nad rámec předmětu řízení dále konstatuje, že součástí zpracovávaných osobních údajů účastníkem řízení jsou i hodnocení jednotlivých podnikatelů, která by mohla být také považována za osobní údaje. Zveřejnění těchto údajů lze považovat za ekonomicky prospěšné pro zájmy správce případně třetí strany, ovšem prospěšnost takového hodnocení ve vztahu k dotčeným subjektům údajů lze považovat za přinejmenším spornou.

K argumentaci účastníka řízení týkající se skutečnosti, že informace, které čerpal ze systému datových schránek a ARES jsou tzv. otevřená data, nelze bez výhrad souhlasit, neboť účastník řízení zpracovává též údaje pocházející z živnostenského rejstříku, který není obsažen v příloze nařízení vlády č. 425/2016 Sb., o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data.

Pokud účastník řízení ve svém vyjádření vyjmenovává, co podle zákona č. 304/2013 Sb. patří mezi veřejné rejstříky s důrazem na obchodní rejstřík, do kterého se zapisují mj. fyzické osoby, které jsou podnikateli, a jsou tedy vedeny v živnostenském rejstříku, správní orgán k tomuto uvádí, že nepopírá další použitelnost údajů obsažených v živnostenském rejstříku, ale je zde důležité, v jakém rozsahu jsou převzaty. Jak je uvedeno výše, lze tyto údaje dále použít, ale pouze v tom rozsahu, ve kterém se překrývají s údaji zveřejněnými v informačním systému ARES, který je označen dle nařízení vlády č. 425/2016 Sb. jako otevřená data.

K dalšímu argumentu účastníka řízení ohledně Úřadem popíraného ustanovení § 60 odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., správní orgán uvádí, že je tomu zcela naopak. Jedná se o ustanovení, kde je zakotvena větší právní ochrana právě pro fyzické osoby podnikající oproti právníkům osobám, kterou bere správní orgán v tomto rozhodnutí za klíčovou. Zde je ještě třeba dodat, že v daném ustanovení zmíněné sestavy, jsou živnostenským úřadem upravená data dle žádosti žadatele o tato data, resp. jsou to vytažená data podle konkrétně požadovaného klíče. A na tyto soustavy se vztahuje zde zmíněný zákaz dalšího zveřejnění. Vzhledem k charakteru těchto dat není pochyb o tom, že poslední věta ustanovení § 4b odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. má též své opodstatnění a není tak v rozporu s § 60 odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., jak namítá účastník řízení. Správní orgán ani nepopírá, že zveřejnění údajů ve veřejné databázi jsou osoby povinné strpět. Veřejné databáze neboli rejstříky jsou rejstříky vyjmenované v § 1 odst. 2 zákona č. 304/2013 Sb. a jedná se o databáze, které provozuje veřejná správa. Naopak evidence provozované soukromými subjekty se stávají soukromými, přestože byly údaje převzaty z veřejné databáze.

K podmínce nezbytnosti, kterou považuje účastník řízení za irelevantní, správní orgán uvádí, že v případě zpracování osobních údajů na základě čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU)

2016/679 je nezbytnost jedním z pojmových znaků, které musí být splněny pro zpracování v souladu s právem.

Dále účastník řízení namítá, že není v pravomoci Úřadu posuzovat, zda další zpřístupňování již zpřístupněných osobních údajů je v konkrétním případě ekonomicky přínosné či nikoliv. Správní orgán k této námitce konstatuje, že ekonomický účel je dán již zákonem č. 106/1999 Sb., ostatně jak uvedl výše v odůvodnění tohoto rozhodnutí, přičemž ve spojení se seznamem informací zveřejňovaných jako otevřená data dovoluje právní předpis uveřejnit databázi i jen pro ekonomické účely, resp. i pouze za účelem prospěchu zveřejňujícího subjektu.

Pokud účastník řízení říká, že pečlivě a pravidelně posuzuje, že jeho oprávněný zájem na zpracování převažuje nad zájmy subjektů údajů a nezasahuje do jejich soukromí, vyvstává zde otázka, proč tedy obratem nereagoval na přeřazené subjekty z veřejné do neveřejné části živnostenského rejstříku a nadále jejich osobní údaje zpracovával.

K účastníku řízení namítanému rozporu § 60 odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb. s ostatními zmiňovanými právními předpisy, správní orgán uvádí, že s tímto nesouhlasí, a to z jednoho podstatného důvodu, kterým je, že živnostenský rejstřík není uveden v seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data.

Dále správní orgán uvádí k námitce účastníka řízení ohledně neprokázání poškození podnikatele, že předně není potřeba prokázat skutečnou způsobenou škodu, což nepřikazuje ani zákon ve svých skutkových podstatách, nicméně ze spisového materiálu plyne, že např. u hodnocení zveřejněných subjektů si účastník řízení vůbec nepřipouští možný vliv plynoucí z negativního hodnocení, u kterého nemá, a je otázka, zda je to vůbec možné, zajištění pravdivost, nebo zda se jedná jen o „boj“ mezi konkurencí. Dále vidí správní orgán jako závažnější možné poškození či zneužití údajů u těch subjektů, které již neměly být vůbec uveřejněny.

Ke zbylým námitkám se správní orgán vyjádřil v rámci odůvodnění tohoto rozhodnutí.

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnost stanovenou v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, povinnost zpracovávat osobní údaje na základě některého z právních titulů uvedených v písm. a) až f) tohoto ustanovení.

Podle čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 se při rozhodování o uložení sankce a její výši přihlédne zejména k povaze, závažnosti a délce trvání porušení, k povaze, rozsahu a účelu dotčeného zpracování, k počtu dotčených subjektů údajů a míře škody, která jim byla způsobena, a k dalším okolnostem porušení stanoveným v tomto článku. Při stanovení sankce tak správní orgán přihlédl, jako k okolnosti zvyšující závažnost jednání, zejména ke skutečnosti, že byla porušena jedna ze základních povinností správce, která má zásadní vliv na zákonnost zpracování jako takového, neboť mu scházelo ke zpracování odpovídající právní titul. Jako další přitěžující okolnost pak správní orgán vyhodnotil skutečnost, že došlo ke zpracování DIČ, které je u fyzických osob podnikajících tvořeno rodným číslem, tj. jedinečným identifikátorem. Jako skutečnost zvyšující závažnost protiprávního jednání považuje správní orgán i vysoké množství dotčených subjektů, neboť počet fyzických osob podnikajících v České republice dle informací z živnostenského rejstříku přesahuje 2 miliony.

Dále však správní orgán při rozhodování o uložení sankce a její výši, jako k okolnosti snižující závažnost jednání, přihlédl k tomu, že došlo k neoprávněnému zpracování údajů souvisejících primárně s podnikatelskou činností subjektů údajů, a že účastník řízení učinil kroky k odstranění zjištěných nedostatků, byť jeho snaha nevedla k bezchybnosti celého zpracování. Vzhledem k tomu, že nebylo možné stanovit konkrétní počet dotčených subjektů údajů vyřazených z veřejné části rejstříku, protože se jedná o veličinu v čase rychle proměnnou, nepřihlédl správní orgán k této skutečnosti ani jako k polehčující ani jako přitěžující okolnosti. Po souhrnném zhodnocení všech okolností byla pokuta uložena při samé dolní hranici sazby, kterou nařízení (EU) 2016/679 stanoví a která činí 20 000 000 eur.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá uložit účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své povinnosti, náklady řízení paušální částkou, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, podle kterého paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1.000 Kč.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedkyni Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha 18. prosince 2019

otisk
úředního
razítka

Mgr. Martina Šnajderová, DiS.
pověřená řízením přestupkové agendy
(podepsáno elektronicky)